

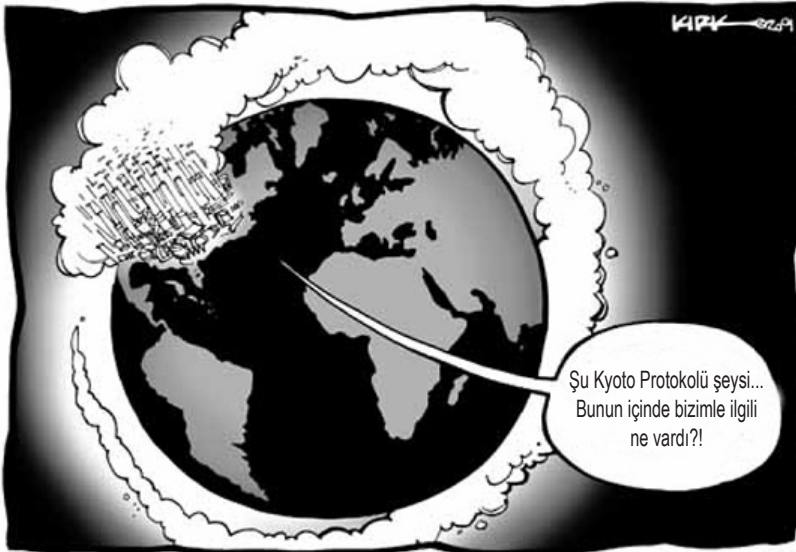
Kirlenmiş Bir Doğa Kimin İşine Yarar?

Nuray ÖNOĞLU

Amerikan Savunma Bakanlığı bir rapor hazırlatmış, adı “An Abrubt Climate Change Scenario and Its Implications for United States National Security/Ani Bir İklim Değişimi Senaryosu ve Bunun Amerikan Ulusal Güvenliğine etkileri”.

Greenpeace ele geçirmiş, Observer yayınlamış ve bizim medyamızda da “Bengaldeş sular altında kalacak”, “Hollanda suya gömülüyor”, “Dünya su kaynatıyor” gibi çeşitli başlıklar altında ilgi gördü. İnternette raporun tam metni bulunuyor. Raporu okuyunca; kabaca şu bilgilere ulaşıyorsunuz:

Dünyamız sera etkisi nedeniyle giderek ısınmakta ve bu ısınma 2010-2020 yılları arasında ani bir iklim değişimine yol açabilir. Bu ani iklim değişimi Avrupa ve Kuzey Amerika'nın batı kesimlerinde, nüfusun yoğun olduğu bölgelerde ve önemli tarımsal alanlarda kuraklık olmasına; Asya, Kuzey Amerika ve Avrupa'da sıcaklığın önemli ölçüde azalmasına; Avustralya, G. Amerika ve Afrika'nın güney kesimlerinde sıcaklığın önemli ölçüde artmasına; çeşitli yerlerde şiddetli fırtına ve rüzgârların oluşmasına; göllerin kurumasına ve nehir sularının azalmasına ve bunlara benzer benzemez pek çok soruna yol açacaktır.

Kirk Anderson (environment-Kyoto)-<http://zena.secureforum.com/cartons/display.cfm>

Bu sorunların beklenen sonuçlarının başlıcaları da; tarımsal üretimin düşmesi nedeniyle yiyecek sıkıntısının baş göstermesi, seller ve kuraklık nedeniyle temiz su temininde güçlük çekilmesi, su kalitesinde düşüş ve stratejik minerallere ulaşmanın zorlaşması olacak gibi görünüyor, rapora göre. Bütün bunların sonucunda da, “istiab haddi/carrying capacity” zaten zorlanmakta olan dünyamız, varolan nüfusu besleyemez hale gelecektir. Bu da kaynakların paylaşılmasına dönük savaşlara, kitlesel göçlere yol açacak; salgın hastalıklar ve savaşlar çok sayıda insanın ölmesine neden olacaktır; ta ki Dünya nüfusu “istiab haddi”ne uygun sayılara inene kadar.

Rapor başka bazı açılardan da son derece ilginç: Örneğin bütün bu değişimlerin sonunda, Kuzey Avrupa'dan Akdeniz ülkelerine kitlesel göçlerin olacağı belirtiliyor ve fakat birçok Akdeniz ülkesinin adı verilirken, Türkiye'nin adı, öldür Allah geçmiyor. Raporla verilen kaba haritalara bakılırsa; güzel yurdumuz bütün bu olan bitenler sırasında, gezegenimizin yaşanabilir kısımları arasında kalacak. Hani kompto teorilerine yüz verilecek olursa; duruma uyanmamız istenmiyor diye bile düşünmek mümkün. Hatta hani şu Amerika'da yapılan “Ortadoğu'daki bol su kaynaklarına sahip bir ülkenin işgali”ne dair olan tatbikatı hatırlamak bile.

* Bu yazı, yazar ve çizer Necdet Şen'in hazırladığı www.derkenar.com adresindeki sitede 18 Mart 2004 tarihinde yayınlanmıştır ve oradan alınmıştır.

ALARM - Taner Öngür (Moğollar)

Dünyanın tepesi Himalayalar
Yamaçlarında kalmamış bir tek ağaç
Kışın biriken kar suları
Baharda Bengal deltasına saldırıyor
Kardeş Bengaldeğ sular altında
Bengaldeğ sular altında

Dünyanın ciğeri yanmış, soluk alamıyor
Altımızda arabalar, biz gaza basıyoruz
Donmuş bozulmamış bir kıta Antarktika
Göz koymuşuz madenlerine paylaşamıyoruz

Bindokuzyüzdoksandokuz
Belki bir pazar sabahı
Amsterdam sular altında, Amazonlar yanıyor
Afrika açlık grevinde, insanlar sürünüyor
Kimsezi çocuklar Güney Amerika'da
Öldürülüyor, öldürüyorlar
Zararlı haşereleer gibi, sokak köpekleri gibi

Her gün daha fazla insan dünyada
Her gün daha fazla kirlenme etrafımızda
Her gün daha hızlı dünkünden
Her gün daha az zamanımız kalıyor

Anlat bunları herkese
Mümkünse anlaşılır bir şekilde
Gezegemizi ellerimizde
Yaşatabilirsek, kurtarabilirsek eğer

Düşün bir an geleceğini
Düşün bir an çocuklarını
Düşün bir an şu yaşadığın dünyayı
Çünkü başka hiç bir şansın yok
Başka hiç bir şansımız kalmadı artık

Ama biz komplo teorilerine yüz vermiyor ve devam ediyoruz.

Raporda deniyor ki: "Jeolojik kayıtlar, dünyamızda bundan önce en az 8 kez bu türlü ani iklim değişikliği olduğunu göstermektedir. Dolayısıyla, burada sorulması gereken soru 'bu gerçekten olacak mı?' değil, 'Bu ne zaman olacak; etkileri neler olacak ve biz buna nasıl hazırlanacağız?' olmalıdır.

Şimdi şunları yinelemenin yeri ve zamanıdır: Ey ahali, para kazanma hırsıyla altın (ve başka rikslı madenlerin) işletilmesine izin verir ve doğayı kirletirsek eğer; altın işletmesinin kirlettiği doğa parçalarını tarımsal üretim yapamaz hale getirebilir; dolayısıyla parasıyla bile yiyecek/içecek bulamaz duruma düşebiliriz; çünkü gelecekte insanlığın en önemli sorunu beslenme olacak diyor uzmanlar. O nedenle, etmeyin eylemeyin, üç

kuruş (o da şüpheli ya!) kazanacağız diye Bakırçay havzası gibi bir yeryüzü cennetini riske atmayın, atanları desteklemeyin!

Altın madenciliği, bildiği gibi, diğer bazı madencilik etkinlikleriyle birlikte, çok riskli bir madencilik çeşidi. Altını işletiyor bir şirket ve işletme bitince de, pılsını pırsını toplayıp gidiyor. Biz de burada tonlarca zehirli maddeyle dolu bir atık barajı ile onyıllar/yüzyıllar boyu yaşamak durumunda kalıyoruz. Hani şansımız yaver gitmez de bir sel felâketi, deprem vs. de olursa; bütün o atıklar yayılıyor doğaya ve yaşanmaz hale getiriyor yayıldığı alanları.

Bunun örnekleri dünyada çok. Evet altın işletildiğinde bize de bir miktar para kalıyor kuşkusuz ama bu şirketler Hilâl-i Ahmer yararına çalışan kurumlar değil, kâr amacı güden şirketler oluşu için,

doğallıkla aslan payını kendilerine ayırıyorlar ve biz üç otuz paraya acaip risklere atılmış oluyoruz lüzumsuzca.

Bu konular tartışmaya açıldığında -ki tartışmalar sürüp gidiyor her daim- ortaya sürülen argümanlardan başlıcaları şunlar: "Gümüşköy maden işletmesinde de siyanür kullanılıyor". Eeee, ne olmuş? Bu olsa olsa onun da kapatılması için çalışmamızı gerektirir, yoksa "benim annem senin anneni çok fena bir yerde görmüş" dememizi değil. Öyle değil mi? "Bergama'da son derece modern bir işletme kurulmuştur" diyor uzman arkadaşlarımız. Herhalde öyledir ve öyle olmasında, yöre halkının ve ilgili kuruluşların itiraz ve direnmelerinin payını da, süreci izlemiş olanlar yakından bilir.

Hani, öyle güle oynaya kendiliklerinden çok modern bir işletme

filan kurmuş da değillerdir, mecbur kalmışlardır/bırakılmışlardır. Ama hazır şu rapordaki argümanları da bulmuşken, yeniden sormadan edemiyorum: Altın ve gümüş neye yarar? Şart mıdır insanlık için? Altın üretmesek artık, hiç üretmesek, dünyanın hiç bir yerinde üretmesek; ne kaybederiz paradan başka? DEĞER Mİ HİÇ?

Değmez. Çünkü yukarıda anılan raporun da gösterdiği ve aslında her makul insanın rahatlıkla idrak edebileceği gibi, aslolan bu gezegenin kaynaklarını kendini gezenin sahibi ilan etmiş bir türün mensupları olarak, korumamızdır. Kendimiz için, bu gezegende birlikte yaşadığımız diğer türler için ve gelecek kuşaklar için. Çünkü tahribine yol açtığımız her su kaynağı, her toprak parçası, yok ettiğimiz her bitki ve hayvan, gelecekte bizim yaşamımıza, bütün bitki ve hayvanların yaşamına ve gelecek kuşakların yaşamına dönük bir tehdit olacaktır.

Hani vardır ya reklamlarda; "işviçre'li bilimadamlarının yaptıkları araştırmalara göre..." diye başlar. Sanırım başkalarının, özellikle de batılıların söylediklerini, kendi insanlarımızın söylediklerinden daha muteber tutuyor olmamız yüzünden böyle yapar reklamcılar. Ben de bunu kullanayım, bakarsınız işe yarar:

"Amerikalı bilim adamlarının yaptıkları araştırmalara göre" gelecekte, insan türünün yaptıklarının da yarattığı sera etkisi yüzünden, iklim değişecek ("mevsim değişip Akdeniz olmayacak", fakat felâket olacak ve gülümseyecek mecal kalmayacak kimsede) yiyecek ve su kıt (daha da kıt demeliyiz belki, çünkü dünya nüfusunun önemli bir bölümü için zaten çok kıt kaynaklar bunlar) kaynaklar haline gelecek ve çok değerli olacak. Gelecekte Bakırçay havzasında yetişen her bir zeytin ve üzüm ve darı ve domates ve ... tanesi, altından daha değerli olacak.

Ve bu gelecek çok uzak bir gelecek değil! Birkaç on yıl içerisinde olacaklardan söz ediyoruz.

Bu yüzden, Bakırçay havzasını, Eşme'yi, Artvin'in yaylalarını para için riske atmadan önce ve dahi yeni madencilik yasasıyla halen korunabilen kimi yerleri madencilığe açmadan önce; bu raporu iyice okumakta ve kafamızı iki elimizin arasına alıp, her şeyi enine boyuna iyice bir düşünmekte ve buna göre bir gelecek planlamakta sonsuz faydalar var. Asıl zenginliğimizin kirlenmemiş bir doğa, tarım yapılabilen topraklar, temiz su kaynakları olduğunu idrak etmekte faydalar var sonsuz.

Bizim koşullarımızda olacak iş değil ama, madencilikten çok para kazandığımızı varsaysak bile, çok değil 10-20 yıl içinde, paramızla satın alacak yiyecek ve su bulmakta zorlanabiliriz. "Amerikalı bilim adamları" öyle diyor!!!

Kirk Anderson (environment-Global warming)- <http://zena.secureforum.com/cartons/display.cfm>